

Pojedini brojevi:	Mjesečna pretplata:
U Beogradu i u krajevima zaposjednutim od n. i kr. čita po cijeni od . . . . . 8 halera	U Beogradu i u krajevima zaposjednutim od n. i kr. čita za jednu i otapani pošte . . . . . K 200
U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od . . . . . 10 halera	U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji . . . . . K 200
Izvan ovog područja po cijeni od . . . . . 12 halera	U ostalim krajevima Austro-Ugarske monarhije . . . . . K 200
	U inostranstvu . . . . . K 250

Oglasi po cijeniku.

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 83.
Uprava i primanje pretplate Topličin venac broj 21. Telefon broj 26.
Primanje oglasa Kneze Mihajla ul. broj 38.

Ratni izvještaji.

Izvještaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 21. aprila.

Istočno i jugo-istočno bojište :
Nema nikakvih naročitih događaja.

Talijansko bojište:

Borbena se djelatnost nije ni juče uzdigla nad običajnu mjeru. Neprijatelj je ipak na primorskom frontu poslao znatne letjačke snage u svrhu izvidjenja naših položaja i prostora iza njih. Neprijateljski su letjači na više mjesta bacali bombe iza našeg fronta. Kod Lagnhla, sjevero-zapadno od Arsiera, provallili su poslije kratke topničke pripreme odjeli 14. pješackog puka u neprijateljske položaje i priveli odande jednoga zarobljenoga časnika i 30 neprijateljskih vojnika.

Zamjenik glavnog generalnog stožera pl. Höfer, podmaršal.

Događaji na moru:

U priključku na neprijateljski vazdušni napadaj na okolice Trsta, koji nije prouzročio nikakve spomena vrijedne štete, uzdigla se 20. ov. mj. prije svanuća dana jedna grupa naših pomorskih letjača i bacala bombe na vojnička postrojenja San Canziana. Bombe su u mnogo navrata pogodile svoj cilj, te prouzročile i jedan požar. Sve su se naše letilice neoštećene povratile.

Izvještaj njemačkog vojnog vodstva.

Kb. Berlin, 21. aprila.

Zapadno bojište:

Front prijestolonasljednika Rupprechta bavarskog:

U izvidničkim navalama zarobili smo u zavjertku Yperna izvjestan broj neprijateljskih vojnika, a zaplijenili raznog rovovskog oružja. Postepeno pojačanje topničke djelatnosti kod Loosaina željeznici Arras-Cambrai traje dalje.

Front njemačkog prijestolonasljednika:

Čete sviju njemačkih plemena izvršavaju na orlaškom bojištu na Aisnii u Champagnu u borbi prsa u prsa i vjernom izdržanju sve do u smrt kod najteže vatre svakoga dana i sva-

Pomorska bitka u kanalu. — Bezuspješni francuski juriši. Turska prekinula odnose sa Amerikom.

koga sata nova junačka djela! Vojni ih izvještaj ne može pojedinačno nabrajati. Juče prije podne očistile su od neprijatelja naše navalne čete bivšu šećernu tvornicu južno od Cerny-a. Dalje na istoku, na Hurtebisi, sobile su naše čete francuske djelimične napadaje. Na Brimontu odbijene su francuske i ruske jurišne čete uz velike gubitke po njih. Poslije podne započela je ponovno na cijelom frontu Aisne i u Champagnu jaka topnička borba. Žestoki napadaji razvili su se kod Braye, od visoravnj Paissy do istočno od Craonne te između Prosenesa i snippeske nizine. Na Chemin-des-Dames slomio se neprijateljski juriš u našoj vatri, na pojedinim mjestima u borbi prsa u prsa. U Champagnu izjavili su se neprijateljski napadaji pred našim položajima. Sjeverno od Reimsa u Argonnama provalile su naše jurišne čete u neprijateljske linije, otkuda su se povratile sa zarobljenim neprijateljskim vojnima.

Front vojvode Albrechta württembergškog:

Istočno od St. Mihiela proteklo je jedno naše preduzeće prema želji, i ovdje smo zarobili više francuskih vojnika.

Nepovoljno vrijeme ograničilo je zadnjih dana letjačku djelatnost. Od 17. o. mj. oboreno je u vazdušnoj borbi 7, a odbranbenim topovima 3 neprijateljske letilice.

Na istočnom i na maćedonskom bojištu kod neznatne borbene djelatnosti položaj neizmjenjen.

Prvi zapovjednik glavnog stana pl. Ludendorff.

Demokracija i svjetski rat.

Od kako je uspjela revolucija u Rusiji, nestalo je i posljednje zaprijetke, koja je sporazumne sile mogla sudržavati od tvrdnje, kako ona navodno vodi borbu samo za slobodu naroda i pobjedu demokracije u cijeloj Evropi. Demokratska bujica, koja se sad razvila preko cijele Rusije, trebala bi — kad bi stvari tekle prema „skromnim“ željama sporazumnih država — poplaviti i središnje vlasti, skrhati njihovu otpornu moć i nariniti im volju njihovih neprijatelja,

koja bi tobož imala usrećiti narode Evrope. Pogriješno shvaćanje, da je demokracija već u svom biću kadra garantirati mir i isključiti svaku ratnu namjeru, pobija značajnim načinom jedan mnogo rašireni berlinski list, čiji su izvodi već zbog toga od velike vrijednosti, što to nije nikakav list „reakcionarnih junkera“, ili bilo koje druge grupe „onih viših“, nego što je to naprotiv jedan radnički list, i to „Der Arbeiter“ (Radnik), organ saveza katoličkih radničkih udruženja. Taj list pod gornjim naslovom piše:

„Ruska revolucija djeluje kao neka zarazna duševna bolest. Bacil prevrata nije samo u moskovskoj državi našao plodno zemljište; izgleda da se i u nekim njemačkim redakcijama i političkim strankama razvijaju zarazna guljezda. To dokazuju želje za dalje demokratsanje našeg državnog bića i za uvodjenje parlamentarnog vladavinskog sistema. Demokracija treba od jednog da bude spasnosno sredstvo, od koga će ozdraviti smrtno oboljela Evropa pa tobož i cijelo čovječanstvo. Stoga je potrebno, da se te tvrdnje u njihovoj istinitosti pobliže ispitaju.“

Mi se svi slažemo u tom, da je ovaj golemi rad najveće svjetsko zločinstvo. Gdje se godinama pripremao bezbožni atentat protiv blagostanja naroda? Da li u jakom monarhijskom sistemu? Ne, demokratska Engleska, u kojoj se parlamentarna vlada, sa svojim prividnim kraljevstvom, natovarila je na sebe krivicu ovog užasnog prolijevanja krvi ovog strahovitog klanja. U srpskoj demokraciji našla je dragovoljno orudje svoje zavjere, koja je bila upravljena protivu sreće naroda, njene su vodje bili tvorci ovog dvostrukog ubistva, kome su kao žrive pali plemeniti austrijski prijestolonasljednik i njegova uzvišena supruga, a to je izazvalo ovaj svjetski požar. Danas nam je već poznato, da je ruski car radio pod uticajem demokratskih savjetnika, kad nije htio da čuje njemačkog cara, koji je bio naklonjen miru; bile su to one iste demokrate, koji su kao najamnici Engleske gurnuli Rusiju u rat a danas su razbuktali revoluciju. Na zapadu pružaju francuske demokrate ruku zločincima državnim i Londonu, da unište Njemačku i njene saveznike. Od

nekoliko stoljeća ovamo čekale su francuske demokrate na čas osvete. Talijanske demokrate zadržale su za sebe, da izvrše sramno nevjerstvo, koje je ikad razdvojilo savezne države, da apeninsko poluostrvo uvuče u nesretni rat u korist Engleske. Bez ikakvog uzroka izazvala je portugalska demokracija sukob sa središnjim vlastima. Kao kakav drumski razbojnik napala je demokratska Rumunija Austro-Ugarsku. Demokratska Amerika potpomagala je oblatu naše neprijatelje novcem i municijom i strpljivo je podnosila engleska zločinstva protivu narodnog prava. Pečto mi nismo voljni da ravnodušno podnosimo i trpimo britansku samovolju, te i ona sad spremna raz protivu nas. Da demokratska tragedija ne bi ostala bez satire, morala je najzad i britanska demokracija prekinuti diplomatske odnose sa središnjim vlastima.

Ko s pogledom na te neoborive činjenice vladavine demokracije očekuje mirno doba, za njega će povjesnica ostati za svagda zapečaćena knjiga. Naprotiv je čista istina, da je zločinački i užasni rat svih vremena djelo demokracije. Jaka monarhijska Njemačka i Austro-Ugarska pokazale se međutim kao najsigurnije ognjište mira. Ako se želi, da se strahovita katastrofa ovih dana u budućnosti ne ponovi, onda se prije svega mora monarhija u Njemačkoj i Austro-Ugarskoj održati u neoslabljenoj moći. Ali parlamentarni vladavinski sistem bi njih iznutra iscrpio: on nije ništa drugo nego republika s prividnim kraljem na čelu.

Demokracija pruža međunarodnom velikom kapitalu najbolju priliku, da u državi priljubi vlast u svoje ruke. Tako u Engleskoj, parlamentarnim sistemom, vlada mali, ali moćni krug bogatih trgovaca, „kojima je pljačkanje i dvovlčnost postalo načelo po predanju“. Nikako drukčije nije ni u Americi ni u Francuskoj; pa i državni demokratske Italije, Portugalije, Rumunije i Kitaja stoje u službi međunarodnih gavana. Što se više država demokratskim reformama unutarne slabi, u toliko lakše ide posao velikom kapitalu. To mi trenutno vidimo u Rusiji. Tamo će se, kako se tvrdi, zemlje-

nići crkvena i državna dobra, kao i imovina oberone dinastije. Zavedenom ruskom narodu propovijedaju demokrate, da će se tako popraviti njegovo stanje. To je ona ista prevara, koju su počimle francuske i talijanske demokrate, kad su od katoličke crkve otele njena zakonita imanja pod izgovorom, da time poprave sudbinu sirotnog naroda. Ali je narod ostao praznih ruku; ali su zato veliko-kapitalistički pokretači revolucije priljubili u svoje ruke zemljišta i blaga protiv-zakonско ometa.

I svjetski rat razbuktao su međunarodne velike financiste zemalja, u kojima se demokratski vlada, da bi ovladali svijetom. Uništenje trgovinskog i zanatlijskog srednjeg staleža napreduje danas brzim koracima u cijelom svijetu; koncentrisanje velikog kapitala u nekoliko ruke vrši se uz nemirljivom brzinom. Ali se ta ogromna novčana sila ne može slomiti privrednom borbom. Naprotiv, radništvo će se zbog veliko-kapitalističke otmice za vrijeme rata predati na milost i nemilost međunarodnoj novčanoj sili.

Ne dajmo se s toga obmanjivati demokratskim frazama! Ostanimo trijezveni u političkom bunilu ovih dana. Ne zaboravimo kao nikada, da je demokracija samo spoljni mamac, iz koga međunarodni veliki kapital krije svoju bezgramomnu gramzljivost na štetu njemačke narodne privrede, a prije svega na štetu njemačkog radništva.

Sjetimo se uvijek, da za društveni polet radničkog naroda prije rata imamo na prvom mjestu da zablagozarimo staranju moćne carevine, pa da je i društveni napredak poslije ovog besprimjernog rata jedino moguć pod zaštitom jake, čvrste monarhije.

Položaj na zapadnom bojištu.

Četvrti dan ogromne bitke.

Kb. Berlin, 21. aprila.

Wolffov uređ javlja: Na cijelom bojnopolju dugačkom 50 kilometara, na Aisni i u Champagnu vodila se i juče kao na četvrti dan ogromne bitke, ogorčena borba. Naročito su žestoki bili francuski napadaji na odsieku fronta Braye-Cerny-Craonne, sjeverno od Aisne. Sva očajna na-

Podlistak.

Bora Stanković:

Beogradske šetnje.

Pred kasapnicom.

Kada se izidje iz Sivarske ulice odmah vas susreću onaj u sredini, mali, ograđeni gvozdenu ogradom skverčić, koji je uvek pun dece a i odraslih.

Vas čisto žao kada izlazite iz te ulice, osobito što ostavljate onaj čošak, one male prozore uvek poluotvorene i pune saksijama sveža cveća, a unutra za providnih zavasa žute se kugle od mesuganih kreveta, a po krevetima i po naslonima stolica i fotelja razbacani svileni jorgani kao i beli, perjani jastuci još nerastrešeni, još sa otiscima tela, glava i ruku od noćasnog ležanja na njima. A što je najlepše i najdraže u svom tom jutarnjem, raskošnom još nezavetnom od noćasnih mirisa nameštaju sobe, to je sama gospodja, koja tamo namešta i koja se ili kroz otkrivene prozore vidi kako raspreda ili kako već umorna od posla nagla se ova-amo na ulicu, na sam prozor, tobož čekajući, da se u sobi staloži dignuta prašina. U lakoj, gotovo providnoj jutarnjoj haljini, izvučenih rastresenih zalliska kose oko slepoočnjaca; očiju mrkih, kestenjastih i malo uskih, svežih, vlažnih i usta razvučenih u sladunjav osmeh. A od mnogog dekoltovanja ne samo da joj se više lakata vide gole, bele oble ruke već joj se jasno nazire i na prsima ona dubodolina od koje se

širi sva belina njene kao sneg bele i namirisane kože.

Eto samo to što čoveka žao kada ostavlja ovu usku i tesnu Sivarsku ulicu i oslobodjava se u njoj od onih silnih praznih i punih kola, koja ill dolaze ili idu ka Klanici svaki čas preteći vam, da će vas pregaziti. Jer kada iz nje izidjete i ovamo dođete, čisto odahnijete od širine, prostranosti i svetlosti ove prave ulice.

Na samom škveru, među gomile dece koja se vitla, igra kolutova, kolica i konjića na točkove uvek najbolje mesto na klupu zauzimaju dva sirota slepa gospodina, koji tih šapući i razgovarajući se sami sobom sede cupkajući štapecima po kolenima i čekajući da dodje podne i dodju njihove vodje i odvedu ih kući na ručak. Ako nije lepo vreme, oni bi se sklonili u suprotnu berbernicu. I tamo bi u nedostatk mušterija zauzeli najbolje stolice sa naslonima. Koliko puta neki mušterija, ne poznavajući ih, a nemajući kada da čeka, kada udje u berbernicu i po njima dvojici bojeći se, da će on tek kao treći doći na red za brijanje i šišanje, počeo bi da se vraća iz dućana. Sam bi berberin morao onoga mušteriju da zadržava i vraća natrag:

— Molim, molim? Izvolte da se brijete. Nećete čekati na red, jer ovo nisu mušterije.

Ovo dvoje osećajući prekor u on berberinovu govoru, a ne znajući kuda će, počeli bi da skupljaju krajeve kaputa oko svojih kolena i da se povlače u svojim stolicama i izvijaju glavom u vazduhu hoteti time da se pokažu što povučeniji i mirniji.

Sproću berbernice kod onih dveju kasapnica već je tamo ceo trotoar zakrčen redovima mušterija, koji čekaju na red za meso. Čuje se otuda žagor, vika i ugrivanje. Ispred sviju vidi se kako se Arsa kasapin, kao predavši svoju kasapnicu slugama da oni prodaju i dele sada po kuponima meso, raskrečio ispred svoje radnje. Stoji ljuti i uvredjen na to, što se uveli kuponi, pošto ne može onako „prijateljski“ vi-še nego što je propisana cena, prodavati meso. A to se „prijateljski“ prodavanje mesa sastojalo u tome, što on nije prodavao meso svakome, nego nekome prijatelju po petnaest i dvadeset kila, da bi onet taj svojim „prijateljima“ predavao, ali naravno, i to u najstrožijem poverenju, i to samo njemu i nikom više jedno kilo po 6 kruna (a cena je četiri i po kruna). I sada uvredjen na ovo da mora po kuponima svakome, pa i posljednjij „šuš i barabi“ da daje i secka po dvesta i trista grama, kao da napustio svoju radnju, ostavio je svojim slugama, a on, nemajući da odolj tolikoj nepravdi evo ga da bi ga ceo svet video, stao na sredini trotoara od svoje radnje. Zavukao ruke u džepove od pantalona i njima podržava svoj široki trbuh koji mu se, počev od podvoljka da spušta i razleva po prsima da nu nikada ne može biti zakopčan ni kaput ni prsluk, a kamo li ona široka, oborena kragna od košulje. A iznad tih raskopčanih kragnova kako od kaputa, košulje i prsluka stoji njegovo lice ukovireno redovima polumesečastim podvoljcima zajedno sa debelim vratom. A sa onog njegovoga lica

onako oblog, najastog vire samo tamni otvori od usta i očiju.

Na pozdrave prolaznika, u čijem glasu on jednako oseća kao neki potsmeh, uvredju, odgovara kratko:

— Dobro!

I to „dobro“ trebalo je da znači: „Jadno mi dobro! Eto sami vidite iz svoje, sopstvene radnje moram da idem, da sam ne gledam ovo čudo da moram svakome, ovako na kuponima meso davati. Ono, da ne greši duše i sada na kuponima ipak ima dosta zarade. Pored zarade na ceni tu dolazi i hartija koja se meri, a ona sve ill karton ili pakpapier, pa onda zarada prilikom vraćanja kusura, a uvek se nema po dve i tri krajcare sitno da se vrati mušteriji. Ima dakle opet zarade, ne će da kaže da nema. Hvala Bogu! Ali, pre, kada nije bilo na kupone, nego koliko je ko hteo i kome je on hteo davati ipak, ipak bilo je bolje. Bilo je nekako rentabilnije i što je najglavnije gospodstvenije. Čisto je tada njegova radnja bila kao neka bankarska radnja a ne kao kasapnica. Nije morao svakome da secka meso i zato da se prilja i da mu se svaki ko je hteo uvlačiti u dućan. Meso izdueno i u velika parčad skriveno je ležalo po ormanima za la-djenje. On je sedeo za astalom i čitao bi kao svaki gospodin novine, ili beležio račune u svojoj knjizi. Pod čist, zldovi čisti i goli. A tek u izlogu, do prozora da bi opominjalo da je kasapska radnja, bačeno je bilo nekoliko kosti. I kad god bi koji mušterija ušao kod njega i počeo bi sa onim obligatnim:

— Gazda Arsa, molim, imate li mesa?!

On bi, videvši po njegovom odelu i po izrazu lica da ovaj ne misli više od jedne kile papaziti i da će tražiti ču plaća po propisanoj opštinskoj ceni kratko i sa dosadom mušteriju odbija:

— Neman, neman!

I opet bi nastavljao da se dalje usariše i cveće, koje je stajalo na astalu i čita u novinama, pa ored toga i da miriše i cveće, koje je stajalo na astalu i koje je sada, pošto nema više muha po kasapnici niti onih mrlja od krvi i mesa, tako lepo i napredno cvetalo. U več pred mrak dolazili bi „prijatelji“ koji bi svaki po petnaest i više kila mesa uzimali i onda to raznosili po kafanama i kućama, da bi opet tako svojim prijateljima naravno naplaćujući po krunu i više od propisane cene i svet je zaista tada plaćao, te još kako, pa čak i sa zahvalnošću. Šta će? Čim se objavi nov cenovnik iz opštine, a njima kasapinima se to ne dovađne, odmah kao nekim „bezičnim telegramom“ svi se izveste i kod svih odjednom nestane mesa.

I samo da se ne uvedoše ovi kuponi po kojima svaki mora dobiti koliko ima prava, Bog zna kako bi mu lepo i dobro bilo! Ali ovo sve pokvari i poremeti. Nije naposljetku gazda Arsi krivo što od sada neće toliko kao pre zarade imati. Naposljetku i do sada je dosta zaradio da može komotno i sa ovako malom zaradom biti zadovoljan. Ali što ga je najviše jedilo i bunilo, to je, što je sada morao svakome, iz njegovoga reona da daje mesa. A njegov taj reon većinom je bio sirofinja, i to ona sirotnja sa kojom je on pre nekoliko godina drugovao, živeo, kada i on

stojanja Francuza, da potisnu ovaj od-
sjek fronta, te da dodju u posjed uzvi-
sinskog zabljeza Chemin des Da-
mes, koje se poput jedne barijere pro-
teže od zapada prema istoku, bila su
uzaludna. Francuske su se jurišne
bunice na svom naliću u okolici sela
Braye krvavo slopile. Tako su se
isto slopili francuski napadači kod
Cernya, gdje se poslije podne i na
veče poslije teške topničke bitke i va-
bre pomoću sprava za bacanje mina vo-
dila bljesna borba. Ovdje smo učinili
zarobljenika, i zaplijenili nekoliko ma-
ninskih pušaka te sprava za bacanje va-
bre. Kod Craonne dočekane su gu-
ste francuske jurišne bunice od naše
topničke vatre i vatre iz našinskih pu-
šaka i uništene. Svi su se napadači kod
i zapadno Craonne izjalovili uz naj-
teže francuske gubitke, koji daleko nad-
mašuju gubitke, koje su Francuzi pre-
trpjeli 1915. godine u krvavim bitka-
ma kod Loreta i u Champagui.

Najveći i najsilniji napori cijelog rata.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)

Zenova, 21. aprila.
General Berthaut izjavio je u „Pe-
tit Journal“ u o položaju na zapad-
nom bojištu ovo: U sadašnjim borbama nije
u pitanju ni La Fere, ni Laon i ni jedno
drugo bliže ili udaljenije mjesto. Pošto se
sad radi o tome, da se sazna da li možemo
izagnati neprijatelja iz većeg dijela sjer-
verno Francuske, to i otpočete ope-
racije zahtijevaju najveće i naj-
važnije napore cijelog rata. Mi
moramo biti spremni na najveće teškoće,
koje se jednog dana ne mogu savladati.

Nepokolebivost njemačkog fronta.
(Naročiti brzojav „Beograd. Novina“.)

Carigrad, 21. aprila.
Svi čestiti ističu značaj borbi na zapad-
nom frontu i jako cijene duhovitu strate-
giju Hinderburgova, kojom je u stanju da
zadržji neprijateljeve napade.
„Sabah“ misli: Ako je smisao ofen-
zivno taj, da se zabavi ruski narodi i da zabo-
ravljaju želju za mirom, onda bi tvrdjenje, da
je njemački front nepokolebiv i da je njeg-
ov prodor nemoguć, imalo sa svim drugo
dijelovanje, jer će ono ubrzo ostvarenje
biti.

Izjalovljene francuske nade.
Kb. Berlin, 21. aprila.

Wolffov ured javlja: Francuzi su
u zimu provedi oko spremanja ok-
lopnih borbenih automobila i polagali su
na iste velike nade, ali su im se ove izjalov-
ile. 12. automobila su 11. aprila otišla na
front kod Boulecourta da olakšaju po-
kret Australijancima, ali su svi do jednog
prošli od njemačke artiljerije. Hrabri
Australijanci, koji moraju svugdje nositi
br, gdje je najžešća borba, budu opkoljeni
i zarobljeni. U svojoj srđbi su grdili, tvr-
deći, da su svemu tome krivi ti prokleti
automobili. Nijesu bolje prošli ni oklopni
automobili, upotrebljeni na Aisni pri napadu
od 16. aprila. Sa idealnog borbenog fronta
na sjevernoj obali Aisne stigao je kratki
izvještaj njemačkog zapovjednika, koji glasi:
Samo pred mojom divizionom stoji 32
francuska za borbu nesposobna oklopna
automobila. I sami zarobljeni časnici tih
automobila nijesu s njima zadovoljni, jer
se oni mogu samo tamo upotrebiti, gdje ih
ne može artiljerija stići. „Bravo njemačka
artiljerijo!“ Tako se završuje taj izvještaj.

Nevrileme na zapadnom bojištu.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)

Lugano, 21. aprila.
„Secolo“ javlja sa zapadnog fronta,
da nepogoda sputava englesko-francusku
ofenzivu. Cjelokupno je zemljište pretvo-

bio siromah a sada od kako se oga-
zadio, taman izišao iz te sredine i odav-
na već nije nikoga od njih puštao u svo-
ju radnju da pazare, a kamo li da opšti
sa njima, a sada od jednom, opet eto
spao, da mora sa njima da trguje i ni-
ma da prodaje mesa. Jer evo već jezje-
na i većta sluškinja, Persa, od kako do-
bila kupone za meso, kao njemu u inat,
ne propušta ni jedan dan a da ne dodje
da kupi mesa za sebe. A on zna da ona
nema gde ni da kuva, peče i spravlja,
pošto jednako ide u sirovinu po tudjim
kućama. Ali ona sada držeći ispred se-
be ove svoje kupone kao svoje pravo,
koje je jedan jedini put dobila u živo-
tu, prva dolazi i staje u red. I celo pre-
podne tu ostaje. Sa svakim se zdravi,
razgovara, Lica bleđa, speknuta, polu-
muška i poluženka, oko glave uvučena
nekim starim šalovima a na noge sa
nekim polupapučama i polucipelama,
sa nasladom ispija neke cigarete koje
joj je poklonio neki gospodin koga ona
poslužuje i jednako zagledajući one
svoje kupone glasno bi da se čak i na
drugoj strani ulice čuje. — govorka:
— Ja, ovako hvala Bogu dobro!
Baš dobro, Boga mi! Evo otkada nast-
še ovi kuponi, ja uvek dobijam mesa. I
hvala, hvala te još kako im hvala!
I onda, opazivši iza sebe u redu
neku gospodju koja stoji i čeka kao i
ona da dodje na red, a na koju je valj-
da odavna „imala pik“, valida još od
mirna vremena, kada ju je posluživala
i ova je kinitla počne pakosno da
produžava, kao sama sebi govoreći:
— Ja... A pre meso ne valja. Tada
ono igra, kao da je još živo, tako trep-
ti, a moja gospodja viče: „Nosi natrag!
Ne treba mi ta puzdrat... Nosi natrag
i ako ti da „Sol“ za sapu, uzmi, ako ne

reno u močvaru. Sniježno vijavice sprječ-
avaju izvidničku službu letilica. Pješadija i
topništvo teško se kreću po potpuno ra-
skaljanim drumovima i poljima.

Američka municija u prodornoj bitci.
(Naročiti brzojav „Beograd. Novina“.)

Zürich, 21. aprila.
„Tagesanzeiger“ javlja: Premia
pariškim vijestima nadmašuje već dosada
francuska potrošnja municije u ofenzivnoj
bitci onu u prošlogodišnjoj borbi na Sommi.
Pariški listovi od 17. o. m. pišu, da
je francuska municija u ofenzivnoj borbi
dviye trećine američkog porijekla. Francu-
ska proizvodnja municije mogla je jedva
trećinu podmiriti.
Clemenceau se boji za dopunu
municije s pogledom na sadanju opasnost
od podmornica, ako bi ofenziva ostala bez
uspjeha.

Akcija za mir.
Pred međunarodnu socijalističku kon-
ferenciju za mir.

Kb. Stockholm, 21. aprila.
Danski ministar Stauning, koji
je danas ovamo stigao, izjavio je za-
stupniku brzojavnog ureda, da njego-
va posjeta sa namjeravanom međuna-
rodnom socijalističkom konferencijom
stoji u toliko u vezi, što je on došao,
da od Brantinga lično sazna za rezul-
tat pregovora, koje je on vodio u Pe-
trogradu. Stauning je izjavio, da je vrlo
dvojbeno, da li će engleske socijalis-
te biti zastupane na toj namjeravanoj kon-
ferenciji. Može se uzeti, da će se ova
konferencija održati koncem aprila ili
početkom maja. Konferencija će se ha-
viti pitanjima mira, te ministar Stauning
drži, da će biti moguće doći do jedinst-
va između radnika raznih naroda.
Sigurno je, da je volja za mirom danas
u svim državama bez razlike velika.

**Međunarodna konferencija u Stock-
holmu.**
Kb. Haag, 21. aprila.

Holandsko izaslanstvo izvršnog od-
bora međunarodnog socijalističkog
ureda riješilo je, da predloži, da se me-
đunarodna konferencija u
Stockholmu otvori 15. maja.

Talijanske nevolje.

Da se u Italiji iz dana u dan go-
milaju teškoće oko svakidašnje opskr-
be, dokazuje najbolje Luigi Einaudi u
jednom svom članku, koji je izišao u
listu „Corriere della Sera“. Tu se
među ostalim kaže, da je u gienov-
sko pristanište u januaru i februaru
prošle godine uvezeno 226.000 tona
uglja, a u istim mjesecima ove godine
143.000 i 102.000 tona. U godini 1916.
dolaze od cjelokupnog uvoza 70 posto-
taka, a u 1917. samo 7 postotaka na pri-
vatne uvoznike. Iz toga izvodi pisac,
da su rezerve do krajnosti ograničene
i da vlada mora voditi ozbiljnu brigu
o srazmjernoj podjeli zaliha. Naj-
važnije je, postarati se za oružje i mu-
niciju, a sve ostalo dolazi na drugo,
treće i t. d. mjesto.
Kad se zbog oskudice u uglju pred-
lažu ovako drastične mjere, onda se
može zamisliti, koliko je nerazpolože-
nje u Italiji protiv Engleske, koja je
pored njemačke blokade ograničila iz-
voz uglja iz zemlje, od kuda ga je Ita-
lija do sad dobavljala, i kad je zabra-
nila uvoz baš onih artikala, koje talij-
anska industrija proizvodi i izvozi.
Ovo potvrđuje i rimski dopisnik
„Morning Post“-a, nastojeći, da

odbrani Englesku i talijansku vladu od
odgovornosti za tu nedaću talijansku i
prebacujući talijanskom narodu lošu
naviku, što za svaku nedaću krivi vla-
du. Dopisnik možda ima i pravo, ali
nesumnjivo ima pravo i talijanski na-
rod, što je uvidio i što tvrdi, da En-
gleska tretira svoje saveznike po svom
tradicionalnom načelu, po kome nika-
kve žrtve njezinih prijatelja nijesu ve-
like, ako se podnose u korist engleskih
interesa.

Ruska revolucija.
Odnos Rusije prema silama sporazuma.

Kb. Bern, 21. aprila.
U svom uvodniku o odnosima Ru-
sije prema silama sporazuma i potrebi
izvođenja unutarnjih reformara ističe
„Berner Tagblatt“ ozbiljno pita-
nje, da li Rusija može još i pomišljati
na to, da svoj narod i dalje žrtvuje za
strane interese, za interes Engleske,
Francuske i Italije. Prekor, koji bi se
Rusiji učinio, kad bi zasebno zaključila
mir, nije ništa prema odgovornosti,
koju bi na sebe natovarila produženjem
rata. Možemo se nadati, da će te re-
zultate ostati bez uspjeha, te da će ruski
preporodioci, koji svojoj zemlji žele mir,
prisiliti privremenu vladu, da radi u in-
teresu i smislu zemlje, a ne u interesu
sporazumnih sila. Ako je pak privremena
vlada jedina smetnja za slobodni raz-
vitak i samoopredjeljenje Rusije, onda
se ona mora ukloniti kao i prošla vla-
davina, jer narodni slojevi Rusije, koji
se bore za slobodu, trebaju slobodu ra-
di ozdravljenja države i izvođenja unu-
tarnjih reformi.

Američka pomoć za Rusiju.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)

Washington, 21. aprila.
Kako se govori, vlada čeka samo na
odlučnu riječ Rusije o njenim potrebama,
pa da odmah preduzme korake ra-
di pojačanja nove vlade i povećanja
njene otporne snage protiv Njemačke.
Do sada se nije zahtjevala još nikakva
pomoć, ali kako je vlada poznato, da će
ona biti opunomoćena, da sporazumnim
silama pozajmi novac, to se smatra kao
svršena stvar, da će se Rusiji po njevoj
želji pozajmiti znatne svote novca, jer
je postignuta saglasnost u tom, da Sj-
edinjene Države pomognu novu demo-
kratsku vladu koliko više mogu.

Carica udova.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)

Kopenhagen, 21. aprila.
Iz Petrograda javljaju: Carici udo-
vi je dozvoljeno, da svoju ličnu imovi-
nu prečje u Petrograd. Ostali predmeti,
koji pripadaju ministarstvu dvorske
aparne, zadržani su u Kijevu. U dvoru
carice nadiene su velike količine život-
nih namirnica, koje je vlast zaplijemila.

Sporazumne sile među sobom.
Konferencije sporazumnih sila.

Kb. Pariz, 21. aprila.
(Havasova vijest): Ministarski
predsjednik Riboti i ministarski pre-
sjednik Lloyd Georges otputovali
su juče u St. Jean de Maurienne, da ta-
mo pretresaju izvjesna pitanja i da kon-
ferišu sa talijanskim ministrom pre-
sjednikom Bosellettom i talijanskim mi-
nistrom spoljnih poslova Sonninom.
Jutros su se vratili u Pariz.

Dođ govora.

J. — U Petrograd je otputovao
odaslanstvo engleskih i francuskih „so-
cijalista“, a u istinu odaslanstvo en-
gleskih i francuskih vladodržaca pod
firmom socijalizma, kako bi na taj
način gromovnici u Londonu i Parizu
pridobili simpatije ruskih masa i Rusiju
odvratili od eventualnog sklapanja za-
sebnoga mira. Francuska socijalistička
većina, koja je bila zastupana u Pe-
trogradu, već je odavna prestala da
bude socijalistička, stavivši se posve-
ma u službu buržoasko-kapitalističkih
ratnih vikača, a u Engleskoj u pravom
smislu te riječi socijalističkih organiza-
cija ni nema. — Ako su ti takozvani
predstavnici francuskih socijalista drža-
li da će im uspjehi frazama o bratstvu i
slobodi zavarati svijet i predobiti za
sebe petrogradsku masu, onda su se
već danas uvjerali, da sa se u svom ra-
čunu jako prevarili. Ministar pravde
ruskoga provizornoga kabineta Ke-
renski dao im je razumjeti, kako je
on na čisto s time, u koju su svrhu oni
stigli u Petrograd. Miljukov, koji se
odjedno također litio da prikaže pre-
stavnikom socijalističkih masa, nu koji
je prema svim značima doigrao svoju
ulogu, ostavši sa svojim nazorima po-
svema osamljen, polaskao im je doduše
i oni su mu burno odobravali. No posli-
je Kerenskijevog govora oduševljenje
te gospode postalo je mnogo hladnije.
Ljudi su uočili njihove namjere koje je
u ostalom pred cijelim svijetom među
drugima razotkrio i jedan od najvidje-
ljivih socijalističkih prvaka, Levin, re-
kavši, da bi svijet mogao imati mir u
roku od jednoga sata, kad bi francuski i
engleski vladodržci prestali da
naklapaju o svom demokra-
tizmu i okanili se svojih gad-
nih osvajačkih težnja i
upravo ludačke manije uni-
štenja Njemačke. Fraze tih „so-
cijalističkih prvaka“ ne će dakle niko-
ga više moći da zavaraju, jer danas
svak vidi, ko je zapravo najveći nepri-
atelj čovječanstva i ko čini zapreku,
da čovječanstvo postane opet čovje-
čanstvo. Srednšnje vlasti dokazale su
jasno, da ne idu za ničijim uništenjem
i da vode ovaj rat samo u svrhu osigu-
ranja svoje egzistencije, kao što su jasno
dokazale i to, da su one posljednje,
koje ne bi htjele, da se teško napačenoj
Evropi konačno opet povrati pravedan
i trajan mir.

O ovoj posjeti francuskih i engles-
kih socijalista u Petrogradu javlja pe-
trogradska brzojavna agencija od 20.
o. mj.:

**Pozdrav francusko-engleskih „soci-
jalista“.**

Ministarski predsjednik Lvovi
ostali ministri primili su danas zastup-
nike francuskih i engleskih socijalisti-
čkih stranaka. Zastupnik je engleskih rad-
nika Sanders pozdravio privremenu
vladu u ime engleskih radnika i cjelo-
kupnog socijal-demokratskog stanov-
ništva Engleske, koje da se smatra
sretnim, što može da se ujedini sa ru-
skom demokracijom. Pobjeda će demo-
kracije i ruska republika u buduće
nemogućiti svaki rat. Engleski se radni-
ci bore jedino za ideale i slobodu de-
mokracije (!?) Mi smo sretni, što u
ovoj borbi — rekao je Sanders dalje, —
možemo raditi ruku o ruku sa de-
mokratijskom Rusijom i Amerikom. — Zastup-
nik je francuskih socijalista Doutet
rekao: Francuski socijaliste svjesni su
toga, da je francusko-ruski savez bio
potreban u interesu evropske ravno-
teže. Medjutim ovaj je savez jedva
mogao da nosi karakter srdačnosti sve

dođe, dok je Rusija stenjala pod despo-
tizmom. Ali već onda tražili smo mi
ujedinjenje sa ruskim narodom, koji je
bio podijmljen od sada zbačenoga ca-
rizma. U sadanjem svjetskom ratu ne
dostaje samo oduševljenje, — to se
odučevljenje mora nadopuniti moral-
nom solidarnošću i jedinstvenošću cilje-
va. Slobodna socijalistička Francuska
ujedinjena sa slobodnom demokratskom
Rusijom, boriće se do kraja, do pobje-
de nad militarizmom, za slobodu svijtu
naroda i za konačno odstranjenje sva-
koga rata.

Miljukovljevi odgovori.

U ime provizorne vlade odgovo-
rio je odaslanstvu spoljnih poslova
Miljukov i rekao: Nema dugo vreme-
na, što smo za vrijeme našega posjeta
u Engleskoj i Francuskoj s vama ras-
pravljali o pitanjima rata. Već mo onda
osjećali, da vi imadete povjerenja pre-
ma nama, pošto nas lično poznajete.
No osjećali smo i to, da je to vaše po-
vjerjenje prema nama narušavano ne-
povjerenjem prema crnim silama zba-
čenoga carizma. To se sada promije-
nilo. Naše svenukupne želje postale su
zbiljom. Mi razumijemo, da ste se vi u
času, kad je kod nas buknuła revolu-
cija i kad je slomljen bivši ruski režim,
u velike bojali, da ćemo mi kao vaši
saveznici izgubiti svoju otpornu snagu.
Kada se povratite u svoju domov-
nu, umoljavam vas da svome narodu
javite, kako je slobodna Rusija, blago-
dareći demokratizaciji svih svojih ure-
đenja postala tako jakom, da će svim
iskušenjima rata prkositi i u prkos re-
volucije ići za onim ciljevima, koje
nam je rat označio. Mi možemo reći
da će provizorna ruska vlada upotre-
bom svih svojih snaga nastaviti svoj
rad oko uništenja njemačkog militariz-
ma, pošto naši ideali idu za tim, da se
u buduće spriječi svaka mogućnost
rata. Ovaj su govor francusko-engleski
„socijalistički“ predstavnici pravilni
burnim odobravanjem.

Kerenskijev odgovor.

Poslije Miljukova uzelo je riječ
ministar pravde Kerenski, koji je
rekao: Pozdravljam vas u ime prave
demokracije i ruskih socijalista. Ja sto-
jim u kabinetu osamljen. Moje
mišljenje ne slaže se uvijek
sa mišljenjem većine provi-
zorne vlade. Do sada su govorili u
ime ruskoga naroda zastupnici više
klase. Nas nije bilo među onima,
koji su posjetili Englesku i Francusku
i koji su s vama govorili tobož u ime
ruskoga naroda, pošto je u ono vrije-
me prava ruska demokracija bila pri-
moravana da čuti. No za to smo u svo-
joj vlastitoj zemlji radili svom si-
lom, kako bi srušili carizam. Vi mo-
rate da znate, da je u ovaj čas ruska
demokracija gospodar ruske
zemlje. Mi smo zaključili da u
svojoj zemlji sami učinimo konac im-
perijalističkim ciljevima, pošto mi
ne želimo ničije ropstvo i
pošto u stvari služimo ideji
slobode, jednakosti i bra-
tstva svijtu naroda. Oduševljenje
ruske demokracije potiče odatle, što je
ona svjesna toga, da je vrlo blizu
svome oživotvorenju san o
pobratimljenju naroda cijelo-
ga svijeta. Pravi demokrate
cijeloga svijeta uvideti će doskora, da
između naroda ne mogu više posto-
jati nikakva neprijateljstva. Ruski
čedarodno konca ustrajati
na programu, da je onemogućeno
ponovno postavljanje
starih uzurpatorskih ratnih
ciljeva. Molim vas, da svome narodu

I zato bi on, i ne okrećući se ka
njoj, i ka onom redu, gunguli ispred
njegova dućana, muklo iza sebe pru-
žao kutiju sa žižicama a ovamo, od
muke brisao bi maranicom svoje oblo,
pljosnato i masno i četo i lice, a najvi-
še debeo i u pet šest ruba naslagan
vrat.
Naposletku on ne bi ni dolazio da
sve ovo gleda ispred svoga dućana, ali
kao za pakost još pre nekoliko meseci
sklonio je nekoliko buradi masti u po-
drumu čekajući da se poviši cena. I sa-
da, bojeći se da u ovoj množini i gun-
guli sveta ko od ovih dripaca i sirotinje,
kroz one mutne i zemljom posute po-
drumske prozore to ne ugleda, il, nedaj
Bože, uvuče se tamo i počne da se
uortačuje sa njime, zato je morao sva-
ki put dolaziti. I eto zato je on morao
gledati ovo čudo i pokor u svojoj rad-
nji, i onako visok, plečat morao je da
iznad celoga reda poredanih mušterija
bacati brižan pogled na one podrum-
ske prozorčice, da se po njihovoj nena-
četnoj prašini uveri, kako niko nije još
ugledao šta ima u podrumima, još ma-
nije počeo da nešto pokušava.
I onda što je najgore uvek, uvek
pri kraju sve bi mu baš onako klot do-
grdilo, jer bi se tada odzgo počeo k
njemu da približava čavoni gospodin
Srecković, koji redovno svakog dana
obilazi sve moguće pijace, i prodavni-
ce. Obučeni u bezprekorno po namovi-
joj modu odelu, pri hodu izbacujući no-
ge iz samih kukova i stupajući samo
potpeticama da mu se ne bi u kolenu
lomile ispeglane pantalone išao je gor-
do, samopouzdan. Zatezao bi ukote-
no u visokoj „kragu“ svoj vrat sa malo
u strani naručenim novim polu-cilinde-
rom na glavi, koju je jednako u hodu

drmao kao probajući je da li mu dobro
stoji. Njegovo lice — istina seljačko —
ali koje je on uporno, svakog dana ne-
govao, podkresivao i bradu i brkove i
kao grebući se, tako se jako začeslja-
vao da je naposletku uspeo da mu do-
sta gospodski izgleda. I da bi kod voj-
nika koji paze na red kod prodavnica
izgledao kao neki viši činovnik, uvek
je pod pazuhom držao svoj, takodje fini,
kožni portfelj koga bi, kada ugrabi da
preko reda udje u prodavnicu, brzo pre-
tvareo u neku kožnu torbu napunjenu
mesom ili drugim nečim.
Tako i sada čim je izdaleka spazio
ovamo gazda Arsu kako onako zakrč-
ava trotoar svojom glomaznošću ispred
svoje radnje po tome znanju da se kod
njega nešto prodaje, odmah se uputi k
njemu. Približavajući se, počeo bi da
jače izbacuje što kruče noge, i što ukote-
čenje da zateže i odupire vrat, a jed-
nom bi rukom polako zadizao peševe
od svoga iberčiga da bi svet osobito
oni koji čekaju na red, ispod toga kapu-
ta videlo njegovo zalsta, novo ispeglano
odelo. A time znao je da uliva rešpekt i
poštovanje te da ako mu slučajno „upa-
li“ i on udje preko reda u prodavnicu
i bez kupona, koliko hoće, dobija mesa
da onda neće niko gundjati i proteso-
vati.
Gazda Arsa, videći ga, znajući
kako je u „sretna vremena“ dosta od
njega zaradjivao (pošto je ovaj uzimao
uvek mnogo mesa da bi to posle razno-
sio po kućama koje su ostale bez mu-
ških glava ali sa bogatim udavačama, te
im se on, a on je bio većiti kandida: za
ženidbu, time prikazivao kao neki zaš-
titnik) od žalosti još sada gubi u njemu
toliko zarade kada se ovaj k njemu pri-
bliži, htjede se ukloniti. Ali ovaj mu ne

dade. Stade pred gazda Arsom i pover-
ljivo poče se naslanjati na njegovo ši-
roko, mesnato telo nešto šapući mu
a jednim okom bedro pažeci po pore-
danoj gomili i po strazaru da li ga pri-
mećuju.
— Ne može, ne može! Ču se za-
lostivno kako se odmiče od njega gaz-
da Arsa potresen kako gubićom dobre
zarade što mu ne može učiniti po volji
tako i onim jakim mirisima kojim je sav
namazan mirisao g. Srecković i koji
su mirisi gazda Arsu potsećali na nie-
govo mlado, momačko doba i na ona
mesta koja je tada posećivao.
Ali g. Srecković nije ga puštao.
Kao stari, nekadanji redar, pun psiho-
logije poče se jednako, što bliže nasla-
njati na gazda Arsu i da mu ispod lica,
oko ustiju, šapuče poverljivo i umiljao:
— Ama neću ja sada odmah mesa
uzeti. Posle. Docnije ću ja doći kada u
dućanu nikoga ne bude više bilo. Učiju
ja na ona, iz avlije mala vrata. Samo ti
tamo, u dućanu, svojim slugama naredi
da za mene odvoje pet ili šest kila,
koliko možeš i hoćeš.
I onim svojom rukom koja je bila
između njegova i gazda Aršina tela i
koja se nije mogla spaziti poče ga sa
presavijenom novčanicom od dvadeset
kruna kao seći po trbuhi i silom mu je
ugurivati u džep od prsnika. Od dodira
te presavijene novčanice koju poče ose-
ćati kroz košulju na pojasu i oko prsni-
ka gazda Arsi sva utroba poče drhtati.
Silom, da ne upadne u greh poče izvla-
ćiti ispred sebe ruke i iza ledja ih bacati
i gotovo gušeći se u šali odbijati:
— Ne može! ne može! Vi znate da
sam vam uvek, koliko god ste hreli da-
vao mesa. Ali sada ne može a i ne
smem...

du, kad se povratite, isporučite pravu... osjećaje ruskog naroda, te se nadam, da ćete vi u svojoj zemlji izvršiti odlučan utjecaj na vladajuću klasu...

Neograničeni podmornički rat. Poteškoće za Sarraillovu vojsku zbog neograničenog podmorničkog rata.

Solunski izvještaj „Corriere della Sera“ opisuje teškoće dobavljanja hrane za Sarraillovu vojsku, koja se iz Soluna za Bitolj mora na automobilima prenositi...

Nestašica živežnih namirnica u Engleskoj.

„Daily Mail“ od 13. o. mj. piše: Zaliha pšenice i brašna sve je manja. Ako dobrovoljno ograničenje ne bude veće, onda će biti potrebno da se preduzmu prisilne mjere...

Amerika u ratu.

Turska prekinula diplomatske odnose sa Amerikom. Povodom objave ratnog stanja između Sjedinjenih Država i Njemačke...

Grad i okolica.

Dnevni kalendar. Danas je nedjelja 22. april, po starom 9. april. Rimokatolici: 2. nedjelja poslije Uskrsa; pravoslavni: Mučenik Evpsihije...

Ali ga je ovaj tako golicavo jednako dodirivao i kao seko onom presavijenom novčanikom po trbuhu da gazda Arsa već počeo obamirati. U malo naposljetku ne popusti da mu ovaj novčanik ne ugura u džep i posle da hteo ne hteo mora mu krišom i preko kupona dati mesa koliko želi...

— Ne može, ne može g. Srećkoviću! I to tako ubedljivo kao veliči: „Eto kad vam ja kažem, kad vam ja to tvrdim onda nemate šta više da sumnjate!“

Protestantsko bogoslužjenje.

U evangeličkoj crkvi (Vuka Karadžića ul. broj 9) održaće se danas prije podne u 9 sati Bogoslužjenje u madjarskom, a u 10 sati prije podne u njemačkom jeziku.

Parastos i episkopu u miru Nikanoru Ružičiću.

U utorak 24. ov. mj. održaće se u ovdj. sabornoj crkvi u 11 sati prije podne polugodišnji parastos pok. Nikanoru Ružičiću, bivšem niškom episkopu u miru.

Bivši ministar Protić u Švajcarskoj.

Javlja ju iz Zürich: Bivši srpski ministar unutrašnjih poslova Stojan Protić bavi se sada u Švajcarskoj. Kako je Protić prijatelji prijatelj Pašićev, a važi kao učesnik na budućim pregovorima o miru...

Večernji koncert u časničkoj kasini.

S obzirom na to, što je garnizonska glazba uposlena na drugom mjestu, ne će se večeras održavati objavljeni večernji koncert u časničkoj i činovničkoj kasini.

Administrativni rad opštine beogradske u prošlom mjesecu.

U prošlom mjesecu administrativni rad opštine grada Beograda kretao se u ovom opsegu: Ukupno u administrativnom odjelenju opštine grada Beograda izvršeno je 684 predmeta, koji se ovako raspoređuju:

Table with 2 columns: Razna uvjerenja, Uvjerenja za putnice, Uvjerenja za seobe, Uvjerenja za koncesije. Values: 215, 202, 194, 73.

Od broja izdatih uvjerenja na koncesije dolaze na pojedine radnje po vrsti i to: agenturske 6, babičke 3, drvarska 1, za životne namirnice 1, uroda za tehničke radove 2, emalinska radionica 1, kafanske 4, poslastičarska 1, krojačka 1, kuhinjske 6, limarska 1, manufakturne 3, obućarske 4, opančarska 1, pekarska 1, piljarske 19, prodaja kvasea 1, prodaja kiselo vode 1, sitničarske 12, staklarska 1, stolarske 4, fotografska 1, hlebarska 1, šećer-džska 1, škembaraska 1, špediterska 1.

Kroz delovodni protokol provedeno je 2.482 predmeta (od br. 4715 do br. 6897), od kojih na administrativno odjelenje dolazi prema gornjem 482 predmeta, a na ostala odjelenja 2000 predmeta.

Ovog mjeseca naplaćeno je ukupno na ime opštinske takse 1429.07 kruna, a na ime državne takse 1535.97 kruna.

Traže se radi prijema novčanih uputnica.

Radi prijema novčanih uputnica, potrebno je da se jave gospodinu Dragutinu Karauliću, sa stanom u Čika Ljubinjoj ulici broj 3, ova lica:

- 1. Porodica Jovana Pavlovića, ekonom iz Grocke;
2. Porodica Arandjela Miljkovića, ekonom iz Lazarevca;
3. Porodica Živka Josipovića, iz Sopotu.

Prilikom prijema novca, potrebno je imati uz se redarstvenu legitimaciju, ili poslati svoju tačnu adresu, na koju bi se novac mogao dostaviti, ako se nalaze u unutrašnjosti.

„Cirkus Henrik“ u Beogradu.

Svršetkom maja ili početkom juna stiće u Beograd na duže gostovanje u Ugarskoj dobro poznati „Cirkus Henrik“ pod direkcijom Heinricha Kittelsa.

Izvjestaj prijavnog ureda.

20. aprila: Prijavljeno 122, objavljeno 25, seždaba 45; u hotelima prijavljeno 108, objavljeno 130; ostaje u hotelima svega 297 prijavljenih stranaca.

Zvanične objave.

OBJAVA.

Po naredbi c. i k. vojne glavne gubernije u Srbiji, br. 1742, odj. 4. imaju sve javne apoteke u Srbiji od 16. aprila do 15. septembra 1917. da se otvaraju u 7 sati prije podne, a da se zatvaraju u 8 sati u veče.

Upravno odjelenje c. i k. zapovjedništva mosne brane i grada Beograda. E. br. 5052.

OBJAVA.

Naredjenjem vojne glavne gubernije, odjelenje 8a, Exh. br. 6288/1917, od 1. aprila 1917. zabranjeno je vlasnicima firme Mihović & Djokić iz Beograda prenos i opterećivanje njihove kuće u Sabornoj ulici br. 17.

Upravno odjelenje c. i k. zapovjedništva mosne brane i grada Beograda, kao okružno zapovjedništvo.

Književni prijedlog.

Kapetan Pero Blašković: „B. H. 3“. Od bojnog novinarskog stana primljeno. Nakladom pisca. Budimpešta 1917. Cist prihod namijenjen je udovicama i siročadi 3. bos.-herc. puka.

U ovoj maloj knjižici, namijenjenoj „momčadi u bojnom redu“ prikazuje kapetan junak svoje junake momke na bojištu proslavljene treće bosansko-hercegovačke regimente (puka). Knjižica je napisao predgovor stariji hrvatski književnik i pjesnik, a pišeć pobratim, g. Jovan Hranilović u Novom Sadu. Osim predgovora ima knjižica još i tri „popratnice“, koje su piscu poslale ovse odlične ličnosti: njegova carska visost generaloberst nadvojvoda Josip, bivši divizionar nad tim pukom, zatim njegov vojskovođa generaloberst pl. Bohm-Ermoli, zatim bivši divizionar fult. barun Lütendorff i sadašnji divizionar general Lieb. U svima se popratnicama ističe osobita hrabrost, izdržljivost i junaštvo Bosanaca za ratova u Srbiji i na Karpatima; riječi kao „sjajna ratna djela“ zatim „slavom ovjenčani junaci“, „divna regimenta“, „strah neprijatelja“ itd. nanizana su kao biserbeje u pohvalu svih pobjeda, koje je ta regimenta izvojevala.

Kapetan Blašković iznosi u prozi sva ratna predužeca, u kojima je sudjelovala „B. H. 3“ (bosansko-hercegovačka 3. regimenta) počevši od 4. avgusta 1914. pa sve do novembra 1916., dakako samo glavnog dijela regimente, t. j. „Štapa“ s glavnim bataljunima. Za ratnu istoriju bit će ti podaci osobita značenja, a sad su za samu regimentu kao i za sve ostale hrvatske pukove ponosno lovorovo lišće.

Drugi su dio „pjesme“ — kao oduševljena ilustracija karakteru toga hrabrog puka i pojedinim slavnim djelima. Blašković priznaje u predgovoru sam: „Nikad nisam pjevao, a još manje sam sad pjesnik. Hrabrost momaka i njihovo veličanstveno držanje u borbi ponukalo me je — zapovjedilo mi je, da to pišem — da im pjevam“, pa stoga moli, da mu gledamo „kroz prste“. I Hranilović opaža, da se kapetan Blašković više brinuo „o vjernosti, preciznosti i jasnosti, nego li o dotjeranosti i savršenosti ritmike i sroka“. Pa tako i jeste! Stihovi su ti dosta hromi i nepravilni. Ali kapetan je znao, da će mu momci sladje čitati, kad im progovori u pjesmi. „Kapetan sam vaš bog rata — svi me vi znate, vašeg Hrvata!“ započinje on svoje gusle, koje uza sve mane nevjete rike inak pokazuju, da su narodne i da sa njih pjeva velika ljubav, koju može osjećati sarona, koji je sa svojim momcima neprekidno bio u streljačkom jarku i na „strašnom mjestu“ postojao. Pojednostoi momčadskog života na bojnopolju iznesene su vedrom realnošću, začinjenu višeg pita i šalom. („Inspekcija, idl kaži — Rusu da ne puca“ — Smiješeć momak šaržu draži — da mu srce kuca“). Sklad triju vjera: katoličke, pravoslavne i muslimanske u toj regimenti označen je ovim stihovima:

„Tri smo vjere jedne krvi, Jao si ga onom, Koji 'oće jednom mrviti Sijati neslogom“.

Čud, značaj i plemenština ovih ljudi prikazana je u pjesmi: „Kultura bosančeva srca“, a potresan prizor smrti dvaju muslimana, starca Mahmuda i mladića Ahmeda Babića, opjevala je baladična pjesma „Otac i sin“, koja je i inače dotjeranija od ostalih. Vrijedno je još istaknuti spomen-sonet junačkoj smrti kapetana Milutina Matote, zatim spomen-stihove pojedinim momcima, posebnu pjesmu o junacima Ivi Džijanu i Mustafa Mujagiću, i konačno zahvalnicu kapetanovu momcima za čestitke.

Rodoljubna knjižica gosp. kapetana Pere Blaškovića lijepo će pristati u onu, gotovo već malu literaturu, koja je počela da izlazi u „Zlatnoj knjiži hrvatskog naroda“, a kojoj je zadaća, da iznese junaštva svih hrvatskih pukovnija za vrijeme ovog velikog svjetskog rata. Zato i ne možemo ljepše završiti naš prikaz nego riječima iz predgovora Jovana Hranilovića: „Doista je hvalevrijedna zamisao i namjera, da sačuvaš za potomstvo divno junakovanje svoje pukovnije i pojedinih njezinih junaka u ovoj sudbonosnoj lomljavi stožerima svijeta. Kamo li sreće, da i druge naše pukovnije nadju tako oduševljena i vjerna prikazivača povjesti njihova voinikovanja u ovom svjetskom ratu. Iz takvih monografiskih prikaza dala bi se no vremenu sastaviti veličanstvena slika toga rata“.

Razne vijesti.

Knez Krapotkin.

Nedavno je saopštio brzojav iz Petrograda, da se ruski revolucionar Petar knez Krapotkin vraća u domovinu nakon 40 godina prognostva. U Petrogradu se osnovao odbor, pod predsjedništvom Andrejeva, Maksima Gorkog i Kuprina, koji mu sprema svečan doček.

Petar Krapotkin rodio se god. 1842. kao treći sin kneza Alekseja Petrovića Krapotkina i kneginje Katarine Nikolajevne Soulimu. Krapotkini potiču od stare kneževske obitelji iz Smolenskog te su

službovali na petrogradskom dvoru. Njegovi „Memoiri“, koji su neobično interesantna knjiga, štampani su oko god. 1900. te su prevedeni i rašireni po čitavom kulturnom svijetu. U toj knjizi on resumira psihologiju službene Rusije i narodnih masa; psihologiju Rusije, koja se borila za svoje oslobodjenje od carističkog despotizma, i reakcionarne Rusije.

Krapotkin je živio u najvišoj aristokraciji, u najvećem dvorskom sjaju i u najvećoj strahoti tamnica; među grozotama Sibira i u najvećem siromaštvu među proletarijatom. Čudno zvuci, da nekadanji paž dvora cara Aleksandra II., u veče, preodjeven seljački, širi revolucionarne misli u petrogradskim predgrađima, na tajnim sastancima i među radnicima.

Malo je ljudi, koji su imali tako opsežno polje djelovanja. Bio je djak i časnik, učenjak i istraživač u nepoznatim krajevima. Proputovao je u tri godine, u najvećim neprilikama, čitavu Sibiriju, Transbaikaliju, Mandžuriju, kamo se je bio zaputio, poslan od petrogradskog geografskog društva. Plod ovih njegovih putovanja bilo je važno znanstveno otkriće, da su sve zemljopisne karte Sjeverne Azije bile pogrešne, te da su posve krivo predloženi geološki začeci ove zemlje. Iznio je, da su teorije glasovitog Humboldta u protuslovlju sa činjenicama. Pručavajući u Finskoj ledene zone, uspije mu dokazati, da je u predhistorijsko doba čitava sjeverna Evropa bila pokrivena ledom. Dok je pisao drugi dio svojih geografskih studija, zahvati ga kriza, koja odluču njegovim životom.

Ziveći u neprestanom dodiru sa siromašnim slojevima, odluču, da svoje znanje i narod umjesto da nastavi rad učiteljaka. I upusti se velikim žarom u revolucionarnu propagandu. Godine 1874. dok je držao konferenciju u petrogradskom geografskom društvu, bude uhvaćen utamničen u zloglasnoj Petropavlovskoj tvrđavi. Nakon tri godine, uspije mu da pobjegne i da se skloni u Englesku. Car se Aleksandar II. osvetio: kneginja Jelena Krapotkin, Petrina sestra, utamničena je a brat Saša prognat je u Sibir, iz kojeg se više ne vraća.

Krapotkin, pomagao sljedbenicima Bakunina, neumorno nastavlja svoju propagandu u francuskoj, švajcarskoj i talijanskoj internacionali, e da se podigne proletarijat i da oslobodi svoju domovinu od carističke tiranije. Suradjivao je u „Timesu“ i „Nineteenth-Cent“, te je pisao kroz dugi niz godina u svim propagandističkim listovima. Napisao je mnogobrojna djela, među kojima su najraširenija: „Teror u Rusiji“ i „Ruske tamnice“.

Zašto je Mohamed zabranio užitak vina.

Reformirani Turci izmislili su u svoju svrhu ovu priču: Kad je Noe sadio vinovu lozu, dodje u noći „gospodin“ Lucifer i reče: „Draga lozo! Ja ću ti pomoći, da što bolje rodiš. I on sadloje najljepše grozje, zatim lava i napokon svinjče te izlije svu krv ovih triju životinja oko loze. Od toga dolazi, da ias vino, kad se umjereno pije, osvježuje i uljeva u nas janjeću ćud; pije li ga se više, postaje čovjek divlje čući poput lava; a napokon, kad čovjek vina odviše pije, onda ga svlada i valja se u blatu poput svinjčeta.“

Ptice, koje se najmanje plaše ratne pučnjave.

Kako su dosada uvjerilo, to su se „sove“ vrlo brzo sa strahotama rata sprijateljile, pa ostaju i cijelo vrijeme u ratnom pojasu. Tako bar tvrdi u listu „Bulletin des Armees“ o pićem životu neki Francuz sa zapadnog ratišta, koji je promatrao život ptica na ratnom polju. On tvrdi, da su sove osobito ratu sklone i ustrajne. Mlade sove, koje su vojnici jedne baterije u Vogeziama uhvatili i u kavez zatvorili i hranili, postale su i kraj uzasne rike topova tako pitome, da su se puštene na slobodu, i u najžešćoj vatri topova u svoj kavez povratile. Čini se, da kraj sova naši vrcpi najmanje osjećaju strahote rata.

Posljednje brzojavne vijesti.

Pomorska bitka u kanalu.

Kb. Berlin, 21. aprila. Wolffov ured javlja: Lake su njemačke pomorske sile u noći od 20. na 21. aprila uznapredovale u istočnom kanalu prema ušću Themse. Te su snage sa ukupno 650 metaka uspješno bombardovale tvrđave Dover i Calais iz male udaljenosti. Pred Calaisem nije bilo straže, dok smo pred Doverom uništili jedan neprijateljski predstražarski brod, na koga smo našli. Kad je na povratku uočen jedan dalji neprijateljski brod, jedan se dio naših sila pod vodstvom korvetnog kapetana Gautiera ponovno okrenuo prema Kanalu. Tom je prilikom taj dio naših istočno od Dovera na veći broj engleskih razarača i predvodnih brodova. Došlo je do oštih bojeva iz najbliže udaljenosti. Jedan je neprijateljski predvodni brod torpednim hitcem potopljen, a više njih topničkom vatrom teško oštećeno. Vjerovatno, da je od ovih još jedan potonuo. Od naših torpednjača nijesu se iz borbe povratile torpednjače „C 35“ i „C 42“ te se moraju smatrati izgubljenima.

Svi su se ostali naši brodovi povratili neoštećeni i bez gubitaka. Drugi dio naših sila, koji je uznapredovao južno od ušća Themse, nije sreo ni jednog neprijateljskog ratnog broda, te je mogao da učini samo nekoliko zarobljenika sa jednog trgovačkog broda. Načelnik admiralskog stožera ratne mornarice.

Ruska revolucija.

(Naročiti brzojav „Beograd. Novina“). Haag, 21. aprila.

„Morning Post“ javlja iz Washingtona, da je ruski poslanik u Americi Bahmetjev demisionirao, jer je protivnik nove ruske provizorne vlade.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“). Stockholm, 21. aprila.

Nad vojničkim je petrogradskim okružjem proglašeno opsadno stanje i ukinuta sloboda sakupljanja.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“). Berlin, 21. aprila.

Stockholmski dopisnik „Vossischer Zeitung“ javlja, da je novi ruski ministar nastave otpustio 92 sveučilišna profesora zbog protivrevolucionarnog mišljenja. Među otpuštenim profesorima nalaze se najugledniji gynakolozi, kemičari, orijentaliste, mineralogi i kirurgi. Zbog toga upravljaju bolesničkim institucijama sada sasma mladi asistenti. Odeska će klinika morati biti zatvorena, jer je od 14 upravitelja 12 njih otpušteno. Veći je dio sarkovskih sveučilišnih instituta već zatvoren zbog pomanjkanja učilišnih sila. Dorpatsko je sveučilište moralo obustaviti svoja predavanja. Naučnjaci svjetskoga glasa otpušteni su zbog neznačajnih pobuna nekoliko djaka.

Kb. London, 21. aprila.

„Reuter“ javlja iz Petrograda, da je odbor radničkih i vojničkih zastupnika definitivno objavio, da odbija ideju o zasebnom miru (?)

Pokret za mir.

(Naročiti brzojav „Beograd. Novina“). Berlin, 21. aprila.

Vijećanja, koja se već nedjelju dana u Berlinu vode između njemačkih i austro-ugarskih socijalnih demokrata, juče su privremeno zaključena. Renner i Seitz povratili su se u Beč, dok je dr. Adler otputovao u Zürich. Stranački odbor njemačkih socijalnih demokrata vijećao je u petak o novoj političkoj orijentaciji o pitanjima mira. Tim su vijećanjima prisustvovali i austrijski poslanici Adler, Renner i Seitz, kao i ugarski socijalno-demokratski vodje Garami i Weltner. Jednoglasno je prihvaćena jedna rezolucija o miru, kojom se zahtijeva zajednički mir bez aneksija i bez ratne odšete na temelju slobodnog razvitka svijeta naroda. Austrijski su i ugarski socijalističke vodje jednoglasno glasovali za ovu rezoluciju.

Patriotičko držanje njemačkih socijalnih demokrata.

Kb. Berlin, 21. aprila.

Kod vijećanja njemačkog socijalno-demokratskog stranačkog odbora objavio se poslanik Scheidemann o političkom položaju i zadaćama stranke: Mi ne možemo a i ne ćemo da padnemo u ledja našim vlastitim sinovima i našoj vlastitoj braći. Zar smo mogli prihvatiti zaključak francuskih socijalista, koga su stvorili o Božiću 1915? Oni su onda zahtijevali od svojih poslanika, da odobre francuskoj vladi sredstva za vođenje rata, dok su u isto vrijeme uz mnoge ostale nedolične zahtjeve tražili od nas, da ne votiramo svojoj vladi sredstva za odbranu naše zemlje. To smo, razumije se, morali odbiti, jer je naša zadaća, da Njemačku odbranimo.

Norveška na raskršću.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“). Kristijanija, 21. aprila.

Norveški je „Storthing“ raspravljao u tajnoj sjednici o spolnoj politici „Morgenbladet“ i ostali listovi ističu ozbiljnost položaja, pišući da je sada za Norvešku nastao čas odluke za rat ili mir.

Kritični položaj u Meksiku.

Meksički kongres za ratna strana Njemačke.

(Naročiti brzojav „Beograd. Novina“). Newyork, 21. aprila.

„New-York Herald“ javljaju, da se u Meksiku spremaju ozbiljni dogovori. Carranza nije pouzdan u prkos njegove izjave o neutralnosti. Meksički je kongres primio Carranzovu izjavu o neutralnosti sa bukom. Mnogi su članovi kongresa otvoreno zahtijevali, da Meksiko stupi u ratna strana Njemačke. Meksička vladina adresa csudjuje američki prekid odnosa sa Njemačkom. Kod Hia-Hia-Hua stoji spremna vojska od 25.000 ljudi, što smatraju ugrožavanjem Sjedinjenih Država.

Odstup portugalske vlade.

Kb. Lisabon, 21. aprila.

(Reuterova vijest.) Vlada je predala svoju ostavku.

Putovanje engleskih državnika.

Kb. London, 21. aprila.

Lord Balfour prispio je danas na čelu izvanredne misije u Halifax.

CIJENE OGLASIMA:

Četina jednog milimetarskog retka (42 mm široko staja) 10 helera
Pripisano: Petina jednog milimetar retka (70 mm široko staja) 40 helera
Bilješke: Petina jednog stamparskog retka (70 mm široko staja) Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna rječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

MALI OGLASI
Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

CIJENE OGLASIMA:

Četina jednog milimetarskog retka (42 mm široko staja) 10 helera
Pripisano: Petina jednog milimetar retka (70 mm široko staja) 40 helera
Bilješke: Petina jednog stamparskog retka (70 mm široko staja) Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna rječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

Dentista F. B. Brill
Beograd.
Makedonska ul. 5. (do Pošte).
Amerik. Specialista
Zube vještacke u zlatu i u
kancuku samo se u moje
Originalne izradje po najboljem
originalnom americkom siste-
mu. Prizna od 8-12 i 2-6.
30119-1

Doktor
cjelokupnog iekarstva
Natalija Davidović-Nikolajević
ordinira od 11-1 prije podne
i od 3-5 po podne.
30388-1

Namještenja.
Devojka za sav kućevni
posao, i koja zna ku-
hati, sa platom i hra-
nom potrebuje odmah familiji
od dve osobe. Javiti se od 9
do 11 prije podne kod Kalniča,
Terazije br. 10.
30336-3

Traži se devojka za
sav kućevni
posao, plata dobra, mesto stalno.
Jovanova ulica 67.
30343-3

Frizerska radnja, Balkanska
23, potrebuje pomoćnika i
starijeg učenika (šegrt).
Nastup odmah.
30363-3

Fabrici cigareta u Smede-
revu potrebni su mašins-
ki šliseri. Sem toga sve
one radenice, koje su se već
upisale za rad u fabrici neka
se javi od 8-10 sati prije
podne: Lomina ulica broj 15.
30364-3

Traži se služavka za
kuhanje i sav
kućevni posao. Uplatiti u ulici
Kralja Milana broj 85.
30389-3

Momak za spoljnu služ-
bu traži se. U-
platiti u VIII. Hristić topof-
dersko budo 12.
30385-3

Stanovi.
Otmen samac traži jednu
mebliranu
sobu sa zasebnim ulaskom u blizini Po-
zorišta, Moskve ili Kaiser-
hofa.
Administraciju ovog lista
pod šifrom „Šabac 343“.

Elegantan stan sa četiri
sobe, dvije sa ulice,
predsobljem, kuhinjom i
drugim prnadacima izda-
je se pod kiriju u Beograd-
skoj ulici 35. U istoj avilji iz-
daju se još dva stana sa po
dve sobe, predsobljem i ku-
hinjom. Obratiti se sopstvenici
u istoj kući.
30327-4

Razno.
Familija Duce Dragolju-
ba Uzun-Mirkovića, neka
se prijavi kod Milke Jovano-
vić, Carigradska ulica 10, radi
saopštenja o materijal.
30373-5

Familije:
Milana Gjorgjevića bivšeg
policijskog činovnika sreza az-
bukovačkog, Aleksandra Ko-
stića bivšeg policijskog činov-
nika sreza radjevske, Jovan-
ka Dimitrije Tošića učitelja,
neka se javi sa označenim
tačne adrese, da bi im poslao
upućene im novčane pošiljke.
Aclm Škulčić, Šabac, Beograd-
ska ulica 23.
30356-5

Toma Z. Mihailović, Prote
Mateje 64, poziva Ljubicu Živ-
ković telefonski radi prijie-
ma novca.
30350-5

KORESPONDENCIJA.
Zürcher Bureau für Auf-
suchung Vermisster, Zürich,
za Vladimira Barjaktarovića
pošte broj 999. Molimo te da
nas izvestiš, jesu li živi i zdravi
moj Zilka i Živko Stojano-
vić, jer se oboje nisu javili
već šest mjeseci, pa smo u ve-
likoj brizi. Ako su živi i zdravi
izvesti ih, da smo svi kod
kuće zdravi. Za nas da ne
brinu i da se javljaju češće
da ne brinemo. Izvesti me, je
li Zilka na starom mjestu ili je
adresu promjenio. Pozdravljaju
te Milica Z. Stojanović i Ran-
dija Z. Barjaktarović iz Velike
Plane, srez oraški okrug sme-
tereški — pošta Palanka.
30301-8

Jovanu Premoviću, Geneva.
Molim vas, dostavite sledeće
Danilu Debeljkoviću, potporuč-
niku 4. četa 2. bataljon 8. puk
2. poziv dunavske divizije. Le-
na je zdravo u Plevljima. Po-
slati novac nije primila. Javi
se češće kartom. Svi te poz-
dravljamo. Kostja Turabotvić,
Pivarska 25, Beograd, 30315-8

Stevi Aclmoviću, Geneva.
Molim vas učtivo, dostavite ovo
Savi Pančiću, bolničaru I. poljs-
ke bolnice 7. puka II. poziva
dunavske divizije. Molim te
izvesti me odmah za Kostu
Petrovića iz Grocke, da li je
živ kao što si javio pre dva
meseca. Blagodarna majka Per-
ka Petrović, Grocka 145.
30309-8

Acl Diniću, Geneva, za Mi-
ku P. Gjorgjevića, rezervnog
kapetana. Dobbila sam vašu kar-
tu gde mi javljate za mog bra-
ta. Molim vas, da izvestite mo-
ga brata, da sam 4 pošiljke
novca primila i da mi mnogo
blagodarim, da se ja sa
sestroom nalazim u selu. Novac
neka šalje na donju adresu i
želim, da se moj mili brat javi
lično i sliku pošlje. Molim da
me i dalje o mom bratu izve-
štavate. Mom milom bratu to-
pao pozdrav šalje seja Tinka
P. Gjorgjević, pošta Palanka,
selo Vodice.
30312-8

Jovanu Premoviću, Geneva.
U ime porodica niže imeno-
vanih vojnika, molim vas, da
javite, da li su živi i zdravi:
selo Ropočevo, okrug beograd-
ski: Milosav Slavković, muni-
clona koloza 6, puka II. poziva,
Vladimir Zarković, 8. četa 4.
bataljona VII. puk I. poziv, Bog-
dan Zarković, 3. baterija mo-
ravskog artiljerijskog puka, Ja-
kov Zarković, rezervni oficir
4. prekobrojnog puka, Dobro-
sav Todorović, I. eskadron du-
navske divizijske konjice, Mi-
lutin M. Vasić, VII. puk II. po-
ziv 2. četa 4. bataljon, Radišav
Vasić, I. četa 4. bataljona XVIII.
puka I. poziva, Svetislav-Sve-
ta Milana Vasića, poslednji
regrut, Živko Velikić, 4. četa
I. bataljon VII. puk II. poziv,
Milan Velikić, poslednji regrut,
Radoje Ignjatović, I. četa 4.
bataljon II. prekobrojni puk,
Tihomir Radovanović, bolničar
X. puka I. poziva. Selo Mla-
denovac: Vojislav Blazić, 3.
četa 3. bataljon VII. puk II. po-
ziv. Selo Rogaća: Dragutin Ti-
mottjević, čurčija, VII. puk II.
poziv III. komora 18. puka. Selo
Amerić: Velimir Petrović, pro-
fiant kolona VII. puka I. poziva.
Vladimir J. Živojinović, Sonot.
30306-8

Sveti Maticu, advokatu —
Nizza. Molim izvesti se preko
Pante Grujića, komandanta bra-
ničevskog odreda, šta je sa Jo-
vom? Da li je zdrav i neka se
javi odmah kartom na Orašje.
Brinemo. Novac neka nam
šalje, jer smo u oskudici; i to
na adresu: Natalij Matić, Sin-
djaljeva 25, Beograd. Nastoj,
da održavaš s njim vezu i mene
izveštavaš. Pozdravlja te i ljudi
tvoja sestra Caja i sestrice Dra-
goš Cvetković, Veliko Orašje,
30304-8

Vojni Pajliću, Italien gasse 9,
Geneva. Vrlo odavno javište
mi, da ću dobiti novac. Do sad
nisam ništa dobila. Nikakvog
prihoda nemam. Molim vas,
učinite da dobijem što prije
što od svoje plate. Molim vas
Zorka A. Stanisavljević, učite-
ljica, Kralja Milutina 9, Beo-
grad.
30308-8

Jovanu Premoviću, Geneva.
Molim, da me izvestite za mo-
ga sina Kostu V. Popadića,
koji je otišao sa pekarima drin-
ske divizije II. poziva, a koji
mi se nije do danas javio.
Unapred blagodarim Jelena D.
Tatić, Šabac, Kanička broj 8.
30313-8

ELEGANTNO NAMJESTEN STAN
u blizini Grand Hotela traži se pod
zakup. Cijena je sporedna. Uplatiti ad-
ministraciju pod „Wohnung 342“. 30330-g

OBUCA
muških
ženskih
i dječijih
ima u lijepom izboru obućarska radnja
MILOŠA SAVIĆA
KOLARČEVA UL. BR. 10. BEOGRAD. 736

Firmopisac
Frank
Najbrže
Izvršenje
pismenih poručbina
Skice po
želji na
uvid
Brod a/s.

Stovarište obuće
RADIVOJ SAVIN & COMP., Kralj Milana 70
preseljeno je
u Knez Mihajlovu ulicu 7
kraj kafane „Čara austrijskog“.
Preporučuje svoje dobro sortirano stovarište
ženske i dječje obuće odličnog kvaliteta.
Cijene umjerene.
30305

Važno za njegu vinograda!
„PEROCID“
Najbolja zamjena modre galice (plavog kamena)
za utamanjivanje peronospore na lozi.
MNIJENJE.
Zavod za istraživanje životnih namirnica
za grad Beograd.
A Nr. 951.
Gospodin Franjo Frank
apotekar
Osijek.
Istraživanjem predanog preparata „Perocid“ došlo se hemičkom
analizom do ovih podataka:
voda 10.23%
u vodi rastvoreno 64.29%
u vodi nerastvoreno 25.49%
u otopnoj kiselini nerastvoreno 15.32%
U vodi rastvoren deo sastoji se od hloroče, sumporne kise-
line, željeza, zemlji. alkalija i alkalija. Utvrđeno je, da 38-39%
ovoga preparata ubija peronosporu.
Beograd, 29.-III.-1917. Dr. A. Zega.
PRODAJE SE NA VELIKO I MALO:
ISPOSTAVA PEŠTANSKE UGARSKE KOMERCIJALNE BANKE,
Odeljenje za robu. BEOGRAD. Knez Mihajlova ul. 50.
Zbog male količine preporučuje se interesentima, da
što prije pokriju svoju potrebu.

ZAVODI SIEMENS-SCHUCKERT
BEOGRADSKO ZASTUPNIŠTVO, USKOČKA ULICA BR. 8.
Električno osvijetljenje. Električne
centrale. Električne željeznice.
Dinamo — Elektromotori — Transformatori — Prekidači
—Material za instalacije—Električni kablovi i sprovodi—
Električni aparati za grijanje i kuvanje. Veliko stovarište
šparajućih silaljce „Wotan“ i „Wotan“-Silaljce „G“.
Soakovrsna specijalna Izvodjenja na polju Jake struje.

Ekspozitura peštan.-ugar. Komercijal-Banke
u Beogradu — Knez Mihajlova ulica 50.
GLAVNA UPRAVA CES. I KR. MONOPOLA PETROLEJA I SPIRITA.
bavi se svima bankarskim poslovima, pošiljkama novca iz Austro-Ugarske i za Austro-Ugarsku, sa-
vezničke i neutralne države. Specijalno odeljenje za pošiljke novca ratnim zarobljenicima i
interniranim. Prima uloge i obavlja mijenjanje novca po najkulantnijim dnevnim kursovima.
Zasebno odeljenje za robu za sve branše trgov. poslova.
Osnovna glavica i pričuve 232,000.000 Kruna.

BELGRADER
ORFEUM
BEOGRADSKI
ORFEUM
PRIJE
BOULEVARD.
DANAS
u Nedjelju
22. aprila 1917.
DVIJE VELIKE
PREDSTAVE
u 3 s po podne
i u 7 s na več
Prva pojava

Osobito! Osobito!
CH. H. DIECK
sada najveća senzacija vožnje na biciklu.

ALEKS, LENA SCHOLZ
plesać. subreta.

GUTTA-ROHNA
sa svojim igračem
GEZOM VARADY

SUGAR ELSA

MARTIN SCHENK

!!! FROSSO !!!

predstava za civile
srijeda
četvrtak
subota
7 u več.

Knjigovežnica.
Ovim javljam p. n.
općinstvu, da sam ot-
počeo svoju radnju. Preporučam napose svoju radnju c. i kr. kan-
celarijama. Cijene za 20-30% jeftinije. Izrada brza i najbolja.
ALEKSANDAR HRISTOV, Dositijeva ul. No 3.

Jovanu Premoviću, Geneva.
Molim izvestite me, da li je
živ moj sin Živko Andjelko-
vić, obavestnik I. čete I. bata-
ljona 7. pešadijskog puka I. po-
ziva iz Barajeva. Došlo An-
dželković iz Barajeva. 30302-8

Jovanu Premoviću, Geneva,
da dostavi komandiru II. ko-
ničkog eskadrona aktivna ko-
nička, drinske divizije. Molim
za izveštaj, da li je živ moj
sin Velimir Rakić iz Jabučja.
Tihomir Rakić, Jabučje. 30311

Oglašujte u
„Beogradskim Novinama“

BEČ, VII, Neubaugürtel 34-36.
HOTEL WIMBERGER
u neposrednoj blizini Westbahnhofa, zgodna ve-
za sa svima željezničkim stanicama u Beču. Odli-
čna restauracija, umjerene cijene, lijepa bašta.
Kupatilo u kući. Električno osvijetljenje.
Telefon No. 37447. Lift.

Fabrika
vještačkog cvijeca i pera za šešire
Beograd, Hilendarska ulica 10
preporučuje veliki izbor modernog cvijeca za
šešire i dekoracije.
Prodaja na veliko i malo.

Mast za cipele.
Najbolja marka u limenim kutijama.
Veličina I. K 32 — na veliko (12 tuceta)
II. „38“ — „ (12 „)
Stovarište ovdje. Nadalje: lastila za cipele u drvenim
kutijama, nirnberska roba, kefe i dr. Sve se to može
uz najjeftinije cijene za na veliko dobiti kod firme
Robert Radó
BEOGRAD, Obilježev vijenac 29. 795

Koncesionirana i sudom protokolsana dugogodišnja na
beogradskei pijaci
SPEDITION-KOMMISSION RADIJA
DRAGUTINA N. VULICEVIĆA
Čika Ljubina ulica broj 11 do kafane „Majdan“.
Prima i vrši sve speditijske poslove — prenos robe i
ostalo kako željezničkom tako i ladjom. Vršiti carinjenje
robe kod zemunske carinarnice i prenos u Beograd.
Vršiti sve komisione poslove svake robe
Prima pakovanje robe i solidbe prenos sa speditir-
skim kolima. Daje obavještenja po svima trgovačkim
poslovima.

Ozalošćeni sinovi i kćeri davaće svo-
joj dobroj i nezaboravljenoj mami
MARIJI
udovi D. Radosavljevića, trgovca
godišnji spomen, u srijedu 25. aprila u
10½ sati prije podne u crkvi Sv. Ni-
kole na novom groblju.
Beograd, Aprila 1917.
Naročiti tramvaj za groblje polazi sa
Terazija u 10 časa prije podne.
30395

Srodnicima i prijateljima javljamo tužnu vijest
da se naša dobra i plemenita
Smilja D. Andrejević
preselila u vječnost 19. aprila 1917. u 10 sati prije
podne poslije kratke i teške bolesti.
Beograd, 20. aprila 1917.
Stari Senjak 8.
Većito ozalošćeni:
Roditelji: Dobrovoj i Natalija; braća: Veličor i Radislav;
sestre: Jelica, Boštjka i Ljubinka i ostala rodbina.
30359

Porodica Radojlović, izjavljuje svoju
najdublju zahvalnost svima onima, koji u
onako velikom broju učestvovali pri po-
grebu i opijelu njihove neprežaljene
Jelene P. Radojlović.
Neka prime naročitu zahvalnost oni pri-
jatelji, koji su pokojnicu za vrijeme njene
duge bolesti posjećivali.
21. aprila 1917.,
u Beogradu.
30378